

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578,
e-mail: cncd@cncd.org.ro
Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRĂREA NR.08
din data de 16.01.2012

Dosar nr.: 246/2011.

Petiția nr.: 3990/05.07.2011.

Petent: Partidul Conservator.

Reclamat: Ministerul Educației Cercetării Tineretului și Sportului.

Obiect: Supraveghere video în mod discriminatoriu a elevilor care au susținut examenul de bacalaureat – sesiunea iunie 2011.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul **petentului:**

I.1.1. **Partidul Conservator**, cu sediul în București, Str. Matei Voievod, Nr.112, Sector 2.

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul **reclamatului:**

I.2.1. **Ministerul Educației Cercetării Tineretului și Sportului**, cu sediul în București, Str. General Berthelot, Nr.28-30, Sector 1.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

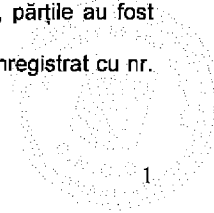
1. Petentul consideră că modalitatea în care a fost organizat și în care s-a desfășurat examenul de bacalaureat - sesiunea 2011 a dus la discriminarea elevilor care au susținut examenul în săli de clasă supravegheate cu aparatură de înregistrare video, întrucât s-a încălcat dreptul acestora de a participa, în condiții de egalitate cu ceilalți elevi, la activitatea de susținere a examenului.

III. Procedura de citare

1. Petentul a fost citat prin adresa nr.3990/09.08.2011. Partea reclamată a fost citată prin adresa nr. 4710/09.08.2011.

2. La termenul de audieri stabilit pentru data de 25.08.2011, părțile au fost absente.

3. Partea reclamată a depus un punct de vedere la dosar înregistrat cu nr. 4928/25.08.2011.

4. Prin adresa nr.4010/06.07.2011, Consiliul National pentru Combaterea Discriminării a solicitat petentului să facă dovada calității procesuale active.

IV. Susținerile părților Susținerile petenților

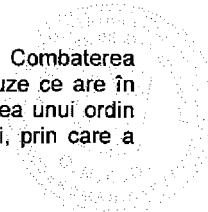
1. Petentul consideră că modalitatea în care a fost organizat și în care s-a desfășurat examenul de bacalaureat - sesiunea 2011 a dus la discriminarea elevilor care au susținut examenul în săli de clasă supravegheate cu aparatură de înregistrare video, întrucât s-a încălcat dreptul acestora de a participa, în condiții de egalitate cu ceilalți elevi, la activitatea de susținere a examenului.
2. Întrucât Metodologia de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat 2011 a fost aprobată prin Ordinul Ministrului nr.4799/2010, iar în art.11 din Anexa II la ordin act se menționează cu claritate că supravegherea video se va exercita numai în anumite săli de clasă. Petentul consideră ivirea cazului de discriminare a fost creată direct de emitentul ordinului.
3. Prezența aparatului de înregistrare video în sălile de clasă, pe lângă supravegherea exercitată de cadrele didactice, a dus la crearea și menținerea unei stări de stres suplimentar.
4. Nu este negată necesitatea supravegherii prin supraveghere video, însă prin crearea unor condiții diferite pentru individualități făcând parte din aceeași categorie, s-a supus unui tratament injust și chiar degradant o categorie de elevi, fără identificarea unor criterii de diferențiere clare, obiective și aduse la cunoștința acestora și publicului.

Susținerile părților reclamate

1. Prin punctul de vedere emis și depus la dosar, înregistrat cu nr. 4928/25.08.2011, partea reclamată susține faptul că reglementarea din art.11 alin.2 din OMECTS nr. 4799/2010, nu constituie o acțiune discriminatorie. Măsura stabilirii cu prioritate a centrelor de examen în unități de învățământ ale căror săli de clasă sunt dotate cu camere de supraveghere video a fost dispusă întrucât era cunoscut faptul că nu toate unitățile de învățământ detin o asemenea aparatură și nici fonduri în vederea achiziționării acesteia.
2. Faptul că aparatura de supraveghere video nu a fost instalată în mod special pentru monitorizarea examenului de bacalaureat, aceste camere existau deja în unitățile de învățământ și erau utilizate în activitatea de asigurare a ordinii și siguranței elevilor, fapt ce nu a fost semnalat până în prezent ca fiind un factor de stres pentru aceștia sau pentru părinții acestora.
3. Stările suplimentare de stres de care face vorbire petentul nu sunt dovedite de către petenți și nu pot fi de altfel justificate doar prin simpla prezență a unor camere de supraveghere într-un spațiu public.

V. Motivele de fapt și de drept.

1. În fapt, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), a fost sesizat cu soluționarea prezentei cauze ce are în vedere un posibil tratament discriminatoriu, concretizat prin emiterea unui ordin de ministru, în speță Ordinul nr.4799/2010 al Ministrului Educației, prin care a

fost aprobată Metodologia de desfășurare a examenului de Bacalaureat 2011. Astfel, petentul consideră că prin art.11 din Anexa II la ordin, Ministrul Educației Naționale a creat premisele unei situații de diferențiere între elevii care vor susține examenul într-o sală supravegheată video și cei care vor susține examenul într-o sală nesupravegheată video.

2. În drept, Colegiul Director reține dispozițiile **Convenției Europene a Drepturilor Omului**, care la **art.14** dispune că *"Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție, trebuie să fie asigurată fără nici un fel de deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație."*

3. **Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului**, care la **art.1** dispune interzicerea generală a discriminării, respectiv **paragraful 1** *"Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici un fel de discriminare bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație"* și **paragraful 2** *"Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică, pe baza oricăruia dintre motivele menționate la paragraful 1"*.

4. Conform definiției discriminării, dată de O.G. 137/2000 care la art.2 alin.1 prezintă **condițiile generale ale faptelor de discriminare**, putem considera o faptă ca fiind discriminatorie, dacă suntem în prezența unei *diferențe, bazată pe un criteriu, ce aduce atingere unui drept prevăzut de normele legale interne și internaționale, fără să existe o justificare obiectivă în ce privește respectiva diferențiere.*

5. Astfel, o faptă poate fi considerată discriminatorie, dacă aduce atingere unui drept, oricare dintre cele prevăzute și garantate de tratatele internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională, **dupa cum dispune și O.G. 137/2000, care la art.1 alin.2** prevede că *"Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării, sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi:"*; **art.2 alin.1** *"..... restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege,"*, precum și **Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art.1 alin.1** *"Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege,"*.

6. Analizând faptele expuse în petiție, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care legat de **art.14** din Convenție, privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, atunci când se **induc distincții între situații analoage și comparabile, fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă, *"trebuie stabilit că persoane aflate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă"* (vezi CEDO, 18.02.1991, Fredin vs. Suedia, paragraf 60; 23.06.1993, Hoffman vs. Austria, paragraf 31; 28.09.1995 Spadea și Scalabrino vs. Italia).

7. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat *principiul Egalității* ca unul dintre principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv** (vezi *Sernide Spa vs. Cassa Conguaglio Zuchero and Others*, cauza 106/83, 1984 ECR 4209, paragraf 28; *Koinopraxia Enoseon Georgikon Sinetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) vs. Council of the European Union and Commission of the European Communities*, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01, *Jippes and others* 2001 ECR I-5689, paragraf.129).

8. Reținând, în coroborare cu aceste aspecte, definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin art.2 alin.1 din O.G. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite, cumulativ, elementele constitutive ale art.2. Pentru a ne afla în domeniul de aplicare al art.2 alin.1, deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute la articolul în cauză, deasemenea trebuind să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit, datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat mai sus. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare, trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folositei sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

9. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile, sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicat (22.10.1996 *Stubbings et autres vs. Royaume-Uni*, paragraf.75).

10. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul Director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul unei petiții este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul Director, analizează, în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art.2 din ordonanță, cuprins în Capitolul I – Principii și definiții, și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II – Dispoziții Speciale, secțiunea I-VI din Ordonanță.

11. Colegiul Director, analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele art.2 din Ordonanță, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naștere ori nu unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excludere, deosebire sau preferință, și care circumstanțiat la situația prezentată în cadrul petiției, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care

se află în situații analoage sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței ori exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

12. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale art.2 din ordonanță, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor de contravenționale prevăzute și sancționate de O.G.137/2000.

13. Colegiul are în vedere faptul că a fost invocată din oficiu excepția lipsei calității procesuale active a petentului. Pe cale de consecință, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, având în vedere dispozițiile **art.63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor**, publicată în Monitorul Oficial nr. 348 din 6 mai 2008, ce prevede că „(1) *Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției.* (2) *Excepțiile vor putea fi unite cu fondul dacă este nevoie să se administreze dovezi în legătură cu soluționarea în fond a petiției.*”.

14. Relativ la **calitatea procesuală activă a petentului**, reținem că acesta reprezintă un partid politic, care conform art.8 alin.2 din Constituția României „*contribuie la definirea și la exprimarea voinței politice a cetățenilor, respectând suveranitatea națională, integritatea teritorială, ordinea de drept și principiile democrației*”. Ori tocmai din aceste principii stipulate de Constituție, derivă și calitatea procesuală activă a petentului în speță, **partid politic**, de a contribui la respectarea ordinii de drept și a principiilor democrației, prin intermediul sesizărilor organelor competente ori de câte ori constată existența unor premise ce presupun încălcarea principiilor enunțate de Constituția României, inclusiv egalitatea în drepturi și șanse.

15. Revenind la obiectul prezentei cauze, reținem că OG nr.137/2000, republicată, la art.2 alin.1 prevede că discriminarea presupune existența unei diferențieri, a unui tratament diferențiat, aplicat unor situații comparabile, tratament ce are la bază existența unui criteriu interzis. Astfel, faptele de discriminare presupun existența unui tratament diferențiat aplicat sau aplicabil unei sau unor persoane ce aparțin unui grup identificat prin criteriul reținut de norma legală, tratament diferențiat aplicat unor situații comparabile.

16. Ori, din probatoriul depus în prezenta cauză rezultă că diferențierea nu a avut loc, devreme ce aparatul de supraveghere exista deja în acele centre unde s-a susținut examen de bacalaureat, respectiv Ordinul în cauză nu a făcut altceva decât să constate existența unei asemenea aparaturi în anumite centre de învățământ și să autorizeze folosirea acestora în cadrul examenului de bacalaureat 2011, astfel precum reține și art.11 alin.2 din OMECTS nr.4799/2010 „*la stabilirea centrelor de examen se vor avea în vedere, cu prioritate, unitățile de învățământ care permit organizarea sălilor în care își desfășoară activitatea comisia din centrul respectiv în aceeași clădire, precum și acele unități de învățământ ale căror săli sunt dotate cu camere de supraveghere*”.

17. Mai mult, Colegiul Director consideră că existența unor camere de supraveghere nu pot fi interpretate ca și având natura discriminatorie față de acei elevi care au participat la examenul de bacalaureat 2011 în asemenea săli, comparativ cu cei care au participat în săli care nu au fost doate cu asemenea aparatură. Astfel, reținem că elevii din ambele categorii precizate de către petent, au participat în condiții egale la examenul în speță, respectiv, au avut aceleași subiecte și au beneficiat de același timp de rezolvare a lucrărilor, precu și de același barem de corectare.

18. Pe cale de consecință, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, constată că în ce privește prezenta cauză, faptele prezentate **nu sunt fapte de discriminare.**

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se constată existența unor fapte de discriminare conform O. G 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;
2. Clasarea dosarului;
3. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;
4. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul

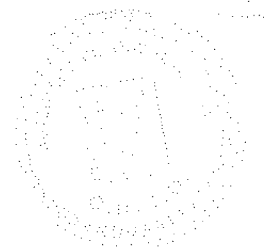
VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita.

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

CAZACU IOANA - Membru

HALLER ISTVAN – Membru

DRAGOȘ TIBERIU NIȚĂ- Membru

JURA CRISTIAN – Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – Membru

Hotărâre redactată de către:

Vasile Alexandru Vasile – Membru Colegiul Director al CNCD

Vasile Daniel – Asistent Colegiul Director al CNCD

Data redactării: 16.01.2012

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.**

SECRETAR GENERAL

